

Vapaa-ajan palvelukokonaisuus

Palvelualue: Orkesteri

I. Kuvaus toiminnasta

Turun filharmonisen orkesterin tehtävänä on musiikkikulttuurin vaaliminen, edistäminen ja julkisten konserttien järjestäminen. Orkesteri vastaa myös Turun konserttitalon toiminnasta. Turun filharmoninen orkesteri on orkesteritoiminnan huippuyksikkö, ja se toteuttaa tehtävänsä taiteellisista lähtökohdista järjestämällä monipuolista konsertti- ja yleisötyötoimintaa erilaisille kohderyhmille. Toiminnan taso on kansallisesti ja kansainvälisesti vertailukelpoista alan huippuyksiköihin. Orkesteri tuottaa vuosittain yhteensä n. 200 tapahtumaa, jotka tavoittavat n. 70 000 kuulijaa. Sinfoniakonserttien lisäksi ohjelmistossa on kamarimusiikkia, lasten- ja nuortenkonsertteja, esityksiä erilaisille erityisryhmille, yleisötyötapahtumia, kirkkokonsertteja, erilaisia teema- ja suurtuotantokonsertteja myös viihteellisemmällä ohjelmistolla sekä yhteistuotantoja kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Orkesterin toiminta kattaa kaikki yleisöryhmät. Orkesteri myös levyttää säännöllisesti. Orkesteri on aktiivinen toimija suomalaisella orkesterikentällä ja osallistuu sen kehittämiseen valtakunnallisella tasolla. Kansainvälinen yhteistyö on osa orkesterin toimintamallia mm. kapellimestari- ja solistivierailijoiden sekä tallennejulkaisujen myötä.

II. Toimintaympäristön muutos

Covid-19-epidemia on aiheuttanut orkesterin toiminnalle ennennäkemättömiä vaikeuksia sekä toiminnan että talouden näkökulmasta, ja epidemian pitkittyminen aiheuttaa suuria epävarmuustekijöitä myös vuonna 2022. Vuosina 2019 ja 2020 orkesterin toiminta on ollut täysin poikkeuksellista, koska yleisötilaisuuksiin on kohdistunut merkittäviä rajoituksia. Suuri määrä orkesterin tuottamia tapahtumia ja käytännössä kaikki konserttitalon ulosvuokraustapahtumat on peruttu, ja esimerkiksi koko kevätkauden 2021 aikana konserttitaloon ei voitu ottaa lainkaan yleisöä. Myös orkesterin työskentely on ollut turvavälivaatimusten mahdollista ainoastaan pienennetyillä kokoonpanoilla, minkä vuoksi esitettävään ohjelmistoon on jouduttu tekemään suuria muutoksia.

Epidemia-aikana orkesteri on lisännyt verkkokonserttien määrä merkittävästi, ja niiden kautta osa orkesterin palveluista voitu välittää yleisölle. Orkesterin toiminta perustuu kuitenkin hetkessä tapahtuvaan elävään vuorovaikutukseen, joka syntyy esiintyjien ja kuulijoiden välille – tätä ei voida korvata digitaalisesti. Orkesterin toiminta tavoittaa tavanomaisissa olosuhteissa myös suuren määrän lapsia ja nuoria sekä erilaisia er-

ityisryhmiä, joille suunnattua toimintaa on epidemian aikana ollut pääsääntöisesti mahdotonta järjestää.

Vuonna 2019 orkesteri tuotti 201 konserttia ja tapahtumaa, joihin osallistui n. 69 000 henkeä. Konserttitalon ulosvuokraustapahtumia vuonna 2019 oli 63 kpl. Vuonna 2020 tapahtumien ja kuulijoiden määrä romahti: konsertteja ja tapahtumia oli 118 ja niihin osallistui n. 26 000 henkeä, Konserttitalon ulosvuokraustapahtumia oli 7 kpl. Tapahtuma- ja kuulijamäärien romahdus näkyy myös orkesterin toimintatuotoissa: vuonna 2019 tuotot olivat 1,2 milj. €, mutta vuonna 2020 ainoastaan 0,6 milj. €, josta valtion korona-avustusten osuus oli 160 t €.

Toiminnan tärkeimmät haasteet epidemian ollessa edelleen käynnissä ovat viranomaissääntelyyn sopeutuminen ja turvallisen toimintaympäristön varmistaminen sekä henkilöstölle että yleisölle. Kävijämäärän ja toimintatuottojen palauttaminen epidemiaa edeltävälle tasolle vaatii voimakkaita toimenpiteitä yleisön luottamuksen saavuttamiseksi kaikilla toiminnan osa-alueilla. Vuokraaja-asiakkaiden näkökulmasta tapahtumavolyymien palautuminen edellyttää positiivista näkymää tapahtumajärjestämisen mahdollisuuksiin pidemmällä tähtäimellä. Mikäli viranomaismääräyksistä johtuvat toimintarajoitukset jatkuvat, ne tulevat vaikuttamaan suoraan kävijämääriin ja toimintatuottoihin. Toimintaa jatketaan viranomaismääräysten sallimissa rajoissa.

Merkittävin paikallisen toimintaympäristön muutostekijä on Turun uuden konserttitalon rakentaminen. Vuoden 2022 aikana uuden konserttitalon hankesuunnitelmavaihe valmistuu. Orkesteri osallistuu tiiviisti suunnitteluprosessiin, jotta voidaan varmistaa, että uudisrakennus palvelee parhaalla mahdollisella tavalla akustisen orkesterimusiikin esittämistä ja kulttuurialan kehittämistä Turussa seuraavan 100 vuoden ajan. Nykyisen talon huono kunto ja toimintaympäristön puutteet vaikeuttavat orkesterin rekrytointeja ja vierailijakiinnityksiä. Orkesterit kilpailevat parhaista soittajista, solisteista ja kapellimestareista globaalisti, ja parhaiden ammattilaisten houkuttelemisessa konserttitalolla ja työskentelyolosuhteilla on merkittävä vaikutus.

Uusi laki esittävän taiteen edistämisestä astuu voimaan 1.1.2022 ja sen myötä uusi valtionosuusjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2022 alussa. Orkesteria esitetään hyväksyttäväksi valtionosuusjärjestelmän piiriin toistaiseksi, joten valtionrahoituksen tilanne näyttää siltä osin vakaalta. Merkittävä osa valtion rahoituksesta perustuu rahapelijärjestelmän tuottoihin, joiden ennakoitaan vähenevän tulevaisuudessa merkittävästi.

III. Kehittämissuunnitelma

Vuoden 2022 keskeisin kehittämis tehtävä on orkesterin ja konserttitalon toiminnan volyymien, yleisö määrrien ja toimintatuottojen palauttaminen koronaepidemiaa edeltävälle tasolle. Painopistealueita ovat kausikorttiasiakkaat, toiminnan monipuolisuudesta huolehtiminen, lasten- ja nuortentoiminta sekä saavutettavuus ja matalan kynnyksen toiminta. Konserttitalon ulosvuokraustoimintaa kehitetään asiakaslähtöisyyden

pohjalta. Lisäksi orkesteri osallistuu tiiviisti uuden konserttitalon hankesuunnitelmavaiheeseen, jotta uusien tilojen toimivuus orkesterille varmistetaan. OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston käyttö laajenee.

1. Merkittävän osan orkesterin asiakaskunnasta muodostavat sinfoniakonserttien kausikorttiasiakkaat, joita ennen epidemia-aikaa oli noin 700 hlö/kausi. Epidemia-aikana kausikortteja ei ole voitu myydä lainkaan, ja on kriittisen tärkeää, että kausikorttiasiakkaiden määrä saadaan palautettua.
2. Monipuolisella toiminnalla saavutetaan laajoja yleisöjä ja erilaisia kohderyhmiä. Sinfoniakonserttien lisäksi orkesteri tuottaa mm. kamarimusiikkisarjan, tekee oopperatuotannon yhteistyössä ÄST:n kanssa sekä järjestää teemakonsertteja, joiden sisällöt on suunniteltu tavoittamaan tavanomaisia konsertteja laajempi kohderyhmä.
3. Lapsille ja nuorille suunnattu toiminta on laajaa ja monipuolista. Se muodostaa noin neljäsosan kaikista orkesterin vuoden aikana tuottamista tapahtumakerroista ja koostuu mm. lastenkonserteista ja koululaiskonserteista, Elämyspolku-ohjelmasta ja junioriklubitoiminnasta.
4. Kulttuuripalvelujen tasa-arvoisen saatavuuden turvaamiseksi, eriarvoistumiskehityksen estämiseksi sekä kulttuuriin vähän osallistuvien kulttuurin pariin kannustamiseksi orkesteri tekee laajaa yleisö- ja kohderyhmätyötä sekä kehittää uutta matalan kynnyksen toimintaa ja yhteistyön muotoja. Orkesteri jatkaa virtuaalisen konserttitoiminnan kehittämistä. Digitaalisilla palveluilla turvataan alueellisia kulttuuripalveluja ja ihmisten osallisuutta ja osallistumista, mutta ne eivät kuitenkaan korvaa esitysten ja yleisöjen välistä elävää vuorovaikutusta.
5. Konserttitalon ulosvuokraustoiminnan kehittäminen asiakaslähtöiseksi.
6. Uuden konserttitalon hankesuunnitelmavaiheeseen osallistuminen.
7. OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston käytön laajentaminen.

IV. Tarvetta kuvaavat tunnusluvut

Palvelujen tarvetta kuvaava tunnusluku	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Turun seudun kuntien väestömäärä	330 549	332 585	335 272	-	-	-	-
Turun perusopetuksen oppilasmäärä (Elämyspolku)	13 568	13 889	14 043	-	-	-	-
yli 65-vuotiaat (eläkeläiset)	39 405	40 041	40 645	41 239	41 637	41 943	42 257
Orkestereiden valtakunnallinen kävijämäärä	1 198 156	1 114 719	384 765	-	-	-	-

V. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	2019	2020	2021	2022
Orkesterin kävijämäärä	69 069	25 981	43 000	60 000

Sinfoniakonserttien täyttöaste %	88,9 %	85,2 %	78,0 %	80,0 %
Lasten- ja nuortentapahtumien kävijämäärä	16 695	875	6 000	10 000
Kävijät yleisötapahtumissa	4 528	2 446	2 500	4 000
Konserttitalon ulosvuokraus, tapahtumien määrä	63	7,00	40,0	50,0
Asiakastytyväisyyskyselyn KA	4,47	-	4,35	-

VI. Toimenpiteet

Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Pormestariohjelman nro
Kausikorttiasiakkaille suunnataan kohdistettua viestintää ja heille järjestetään omia tilaisuuksia	Nikke Isomöttönen	18
20 sinfoniakonserttituotantoa ja 10 uusintaa	Nikke Isomöttönen	76
8 kamarimusiikkikonserttia	Heidi Pulkkinen	76
6 teema-/viihdekonserttia	Heidi Pulkkinen	76
10 verkkokonserttia	Niina Helander	47
30 Lasten- ja nuortentapahtumaa	Heidi Pulkkinen	18
9 laitos- ja vanhainkotikonserttia	Heidi Pulkkinen	21
60 yleisötapahtumaa	Heidi Pulkkinen	18
50 konserttitalon ulosvuokraustilaisuutta	Tapahtumapäällikkö	73
Konserttitalon ulosvuokraustoiminnan kehittäminen asiakaslähtöisyyden näkökulmasta	Tapahtumapäällikkö	73
OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston käytön laajentaminen	Nuotistonhoitaja-tuottaja	-
Uuden konserttitalon hankesuunnitteluun osallistuminen	Nikke Isomöttönen	36

VII. Henk.ohj. toimenpiteet

Painopistealue	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Työ lisää hyvinvointia	Aloitetaan muusikoiden työnohjausryhmä ulkopuolisen asiantuntijan ohjauksessa	Niina Helander
Työ lisää hyvinvointia	Aloitetaan muusikoiden tuki- ja liikuntaelimestön ylläpitämisen sparrausryhmä työfysioterapeutin ohjauksessa	Niina Helander

VIII. Määrärahat ja investoinnit

TOIMINTATULOT (1000 €)

TOIMINTAMENOT (1000 €)

TOIMINTAKATE (1000 €)

1 200

6 106

-4 906